

گلشن احباب

جلد هشتم

در کیفیت سیر و سلوک اُولی الألباب

مؤلف: حضرت آیه الله
علی بن محمد صادق حسینی طرانی

فهرست اجمالی مطالب و موضوعات

گلشن أحباب (۸)

صفحه	عنوان
۵۱	مقدمه
۵۵	مجلس صد و سوم: اولیاء خدا، تحت شعاع معصومین علیهم السلام
۶۳	مجلس صد و چهارم: راه بندگی و ندیدن خود (۱)
۸۱	مجلس صد و پنجم: راه بندگی و ندیدن خود (۲)
۹۱	مجلس صد و ششم: راه بندگی و ندیدن خود (۳)
۱۰۷	مجلس صد و هفتم: راه بندگی و ندیدن خود (۴)
۱۱۹	مجلس صد و هشتم: راه بندگی و ندیدن خود (۵)
۱۳۵	مجلس صد و نهم و صد و دهم: راه فناء و اطلاق
۱۵۳	مجلس صد و یازدهم: فضیلت زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام
۱۷۳	مجلس صد و دوازدهم: استفاده از شب، در سلوک إلى الله
۱۸۷	مجلس صد و سیزدهم: قرائت و تدبیر در قرآن، و أعمال ماه رجب
۱۹۷	مجلس صد و چهاردهم: شرح مقدمه الله شناسی (۱)
۲۰۹	مجلس صد و پانزدهم: شرح مقدمه الله شناسی (۲)
۲۲۷	مجلس صد و شانزدهم: شرح مقدمه الله شناسی (۳)
۲۴۵	مجلس صد و هجدهم: شرح مقدمه الله شناسی (۴)
۲۶۳	مجلس صد و هجدهم: شرح مقدمه الله شناسی (۵)

فهرست تفصیلی مطالب و موضوعات
گلشن اَحباب (۸)

صفحه

عنوان

مقدمه

صفحه ۵۱ و صفحه ۵۲

شامل مطالب:

- ۵۱ لزوم توجه دائمی و پرهیز از غفلت، در حرکت به سوی پروردگار
بیان نکات عرفانی، اخلاقی و برخی مباحث اعتقادی، فقهی و تاریخی،
۵۱ در جلسات انس و ذکر
۵۲ اجمالی از محتوای مطرح شده در کتاب
۵۲ قطع تعلقات عالم کثرت، با مطالعه مواعظ و اندرزهای الهی

مجلس صدوسوم: اولیاء خدا، تحت شعاع معصومین علیهم السّلام

از صفحه ۵۵ تا صفحه ۶۰

شامل مطالب:

- ۵۵ اولیاء خدا تحت الشعاع معصومین علیهم السّلام قرار دارند
۵۵ قیاس نمودن اولیاء خدا با اهل بیت علیهم السّلام
مرحوم علامه (قدّه): نباید اولیاء خدا با امام علیه السّلام در یک مرتبه
۵۵ قرار بگیرند
۵۵ در عالم توحید دوئیّت راه ندارد
۵۵ «نَحْنُ أَهْلُ الْبَيْتِ لَا يُقَاسُ بِنَا أَحَدٌ»

- مرحوم علامه (قدّه): فقط برای زیارت امام رضا علیه السّلام به مشهد
 مشرّف شوید!
 ۵۶
- ناراحتی شدید مرحوم علامه (قدّه) از مراجعه به ایشان برای شفای مریض
 طرد نمودن شخصی که قبل از زیارت امیرالمؤمنین علیه السّلام به دیدار
 مرحوم قاضی رفته بود
 ۵۶
- مرحوم علامه (قدّه): در تشرّف به مشهد، حتماً اوّل به زیارت امام رضا
 علیه السّلام بروید!
 ۵۶
- حکایت شخصی که بدون زیارت امیرالمؤمنین علیه السّلام در مسیر،
 به خدمت امام صادق علیه السّلام رسیده بود
 ۵۶
- امام صادق علیه السّلام: «اگر از شیعیان مانودی، ابدآ به تو توجه نمی‌کردم»
 ۵۷
- ادب آیه الله بروجردی نسبت به امام زمان علیه السّلام
 ۵۷
- مرحوم علامه (قدّه) از مرحوم آیه الله بروجردی (ره) خیلی تعریف می‌کردند
 برخورد شدید آیه الله بروجردی (ره) با قرین قراردادن نام ایشان با نام
 امام زمان علیه السّلام
 ۵۷
- لزوم رعایت ادب نسبت به امام علیه السّلام
 ۵۸
- اوّل به زیارت امام رضا علیه السّلام بروید، بعد به سر مزار مرحوم
 علامه (قدّه)
 ۵۸
- اولیاء الهی در عالم تکوین، زیر چتر امام علیه السّلام هستند
 ۵۸
- وصیت مرحوم علامه (قدّه) به دفن ایشان در پائین پای امام رضا
 علیه السّلام
 ۵۸
- بندگی و تواضع
 ۵۹
- در مقام اطاعت و بندگی بودن و خود را از همه پائین تر دیدن
 ۵۹
- هرکسی بندگی خدا را بکند، خدا او را آقامی کند
 ۵۹
- «بنده را پادشاهی نیاید، از عدم کبریائی نیاید»
 ۵۹

- ۵۹ اشعار مرحوم آیة الله میرزا حبیب الله خراسانی؛ دیوان ایشان را تهیه نمایند!
- ۵۹ مرحوم علامه (قده): ایشان از علمای جان دار بودند!
- ۵۹ بنده بایستی بندگی کند
- ۶۰ کسی که بخواهد به لقاء پروردگار مشرف شود باید نفس خود را خرد کند
- ۶۰ راه گرفته شدن هستی انسان، برای همه باز است
- ۶۰ «مژگان تو تا تیغ جهانگیر برآورد»

مجلس صد و چهارم: راه بندگی و ندیدن خود (۱)

از صفحه ۶۳ تا صفحه ۷۸

شامل مطالب:

- ۶۳ رسیدن به عبودیت
- ۶۳ هدف از سیر و سلوک، رسیدن به «عبودیت» است
- ۶۳ پرهیز از هر سخن، عمل و نیتی که با حقیقت عبودیت منافات داشته باشد
- ۶۳ نیت های سالک بایستی با حساب باشد
- ۶۴ ندیدن فضیلت و برتری برای خود
- ۶۴ سالک باید خود را «نیست» ببیند
- ۶۴ سالک باید خود را از همه موجودات کوچکتر بداند
- امام صادق علیه السلام: «کسی که برای خود بر دیگری فضیلتی ببیند، از
- ۶۴ مستکبرین است»
- ۶۴ عمومیت فضیلت در کلام حضرت امام صادق علیه السلام
- ۶۴ تا استکبار از بین نرود، سالک به عالم قدس راه پیدا نمی کند
- ۶۵ «تا کم نشوی و کمتر از کم نشوی، اندر صف عاشقان تو محرم نشوی»
- سؤال راوی از امام صادق علیه السلام: آیا شخص متقی بر معصیت کار
- ۶۵ فضیلت ندارد؟!

- امام علیه‌السلام: «شاید شخص معصیت‌کار توبه کند ولی شخص متقی،
 ۶۵ نسبت به گناهانش بازخواست شود»
- ۶۵ تمثیل به سحره فرعون
- ۶۶ چه بسیار افراد اهل ایمانی که از راه خدا بیرون رفتند
- ۶۶ اظهار عجز و نیاز به درگاه الهی
- ۶۶ کسکول گدائی مؤمن همیشه باید بر درگاه خداوند باشد
- ۶۶ مؤمن همیشه باید در حال خوف باشد
- مرحوم علامه (قدّه): چه بسا زن زانیه موفق به توبه شود و شخص
 ۶۶ نماز شب خوان در امتحان شکست بخورد
- ۶۷ اگر عنایت پروردگار، یک آن قطع شود انسان بدبخت می‌شود
- ۶۷ «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنَا إِلَىٰ أَنْفُسِنَا طُفَّةَ عَيْنٍ»
- ۶۷ راه خدا، باید با عبودیت طی شود
- ۶۷ کسی نزد پروردگار مقرب‌تر است که خود را از همه کوچکتر ببیند
- ۶۷ این حال را باید با مراقبه تحصیل نمود
- ۶۸ مؤمن همیشه در حال فقر و بیچارگی و مسکنت است
- ۶۸ مؤمن باید در حال غنا و واجدیت صفات حسنه، خودش را فقیر ببیند
- ۶۸ جاری شدن عشق خدا، در دل
- ۶۸ زنده شدن قلب، در حال عبودیت و انکسار
- ۶۸ «که من نسیم حیات از پیاله می‌جویم»
- ۶۹ سگ ولگرد هم مخلوق خداست
- ۶۹ جائز نبودن اذیت و آزار حیوانات، حتی سگ‌های ولگرد
- ۶۹ همه حیوانات و موجودات ربط به خدا دارند
- «از وی همه مستی و غرور است و تکبر، وز ما همه بیچارگی و عجز و
 ۶۹ نیاز است»

- ۶۹ یک قطره اشک در نیمه شب خیلی کارها می کند
- ۷۰ «هر که در خواب است او در خواب تر»
- ۷۰ فرمایش مرحوم حدّاد (قدّه) در توضیح این مصرع مشنوی
- ۷۰ «وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا»
- ۷۰ باید در همین عالم، محبت خود را در خدا متمرکز نمود
- ۷۰ روش و مراحل طلوع عشق خدا در قلب
- ۷۱ نباید بنشینیم و انتظار بکشیم که عشق خدا بیاید؛ باید کار کرد!
- ۷۱ تهجد پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم
- مرحوم قاضی (قدّه): تهجد و بیدارخوابی، موجب بروز عشق پروردگار
- ۷۱ می شود
- ۷۱ لزوم مروردادن عشق خدا به قلب، موقع خواب
- ۷۱ ایجاد ابتلائات، برای فهم عجز انسان
- ۷۱ از دید الهی، هیچ موجودی فضیلتی بر موجود دیگر ندارد
- ۷۲ اگر فضیلت را به خود نسبت دهیم خدا گوشمانی می کند
- ۷۲ اولیاء خدا در همه احوال، عجز و نیاز دارند
- ۷۲ استحباب تحمید الهی، در عسر و یسر
- ۷۳ مؤمن باید هستی اش را خرد کند
- ۷۳ ملاک و میزان عبودیت و خاکساری
- ۷۳ طولانی بودن خدمت به اولیاء خدا، ملاک نیست
- مرحوم علامه (قدّه): هر کس خود را از افراد جلسه پائین تر ببیند، از همه
- ۷۳ بیشتر فضیلت دارد
- ۷۴ اگر کسی یک ذره آقائی داشته باشد بهره ای از سلوک نبرده است
- ۷۴ سیر و سلوک الی الله، محل عبودیت و خاکساری است
- ۷۴ فرق مسیر اهل عرفان با مسیر دیگر مکتبها

- ۷۴ ریاضت کشیدن اهل عرفان، برای خُرد کردن نفس است نه تقویت آن
- ۷۴ نسبت دادن کارها به خدا، نه به خود
- حضرت عیسی علیه السلام هیچ یک از کارهای خود را، به خود نسبت نمی داد
- ۷۴
- ۷۵ لزوم استغفار از نسبت دادن کارهایمان به خود
- ۷۵ راه سلوک، راه فقر واقعی است
- ۷۵ «بیا و هستی حافظ ز پیش او بردار»
- ۷۶ لزوم اِنابه و بیداری شب
- ۷۶ سالک در حال صحت و علم و قدرت و حیات نیز باید خود را بیچاره ببیند
- ۷۶ تا انسان اِنابه نداشته و اشک نریزد، به او عنایت نمی شود
- ۷۶ سفارش به خواندن نماز و ت
- ۷۶ علت خواندن دو رکعت کمال نسبت به بعد از نماز عشاء
- ۷۷ کَنده شدن از این عالم و استفاده از عمر
- ۷۷ هر شخصی با مراقبه و مجاهده باید خود را از این عالم بکند
- ۷۷ مرحوم انصاری (قدّه) با اینکه استاد نداشتند، با مجاهده به حقیقت رسیدند
- ۷۷ «يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيْرًا»
- ۷۸ باید صبح و عصر به یاد خدا بود و تسبیح او را نمود

مجلس صد و پنجم: راه بندگی و ندیدن خود (۲)

از صفحه ۸۱ تا صفحه ۸۸

شامل مطالب:

- ۸۱ راه عبودیت، ملازم با مسکنت و خاکساری است
- ۸۱ عبادت عبودیت آور
- ۸۱ هر فکر و ذکر که موجب تقویت نفس شود، انسان را از عبودیت جدا می نماید

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَي سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ
وَلَعَنَةُ اللَّهِ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ مِنَ الْآنَ إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ
وَلَا حَوْلَ وَلَا حَوْلَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

حرکت به سوی پروردگار، علاوه بر توفیق و عنایت الهی و اطلاع بر نحوه سیر و لوازم مورد نیاز سفری الهی، نیازمند تذکار و توجه دائمی و پرهیز از غفلت است. مراقبت از نفس و جلوگیری از ایجاد نقصان در محبت به خداوند، با استفاده از موعظه و یادآوری امکان پذیر است. مجموعه ای که اینک جلد هشتم آن، تقدیم خوانندگان محترم و جویندگان حقیقت می گردد، حاصل مطالبی است که حقیق در جلسات انس و ذکر خداوند، برای دوستان و سالکان الهی عرضه نمودم. این جلسات بیشتر حاوی نکات عرفانی، اخلاقی و برخی مباحث اعتقادی، فقهی و تاریخی است که با استفاده از آیات نورانی کتاب الله، روایات مأثوره از معصومین علیهم السلام و کلمات اولیاء الهی، ایراد گردیده است.

قرارداشتن اولیاء خدا تحت الشعاع معصومین علیهم السلام، راه بندگی و ندیدن خود، رفع گرفتاری از حجاب نفس، مقام فناء و اطلاق، فضیلت زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام، استفاده از شب در

سلوکِ اِلی الله، فضیلت و کیفیتِ قرائت و تدبّر در قرآن، اُعمال ماهِ رجب، شرح بخش‌هایی از مقدّمه کتاب شریف الله‌شناسی، و شرح دستورالعمل مرحوم شیخ محمد لاهیجی برای رسیدن به لقاء الله، اُهمّ عناوین محتوای این جلد است.

این مباحث پس از بررسی مجدد و انجام برخی اصلاحات و اضافات توسط حقیق، در لجنه علمی مؤسسه ترجمه و نشر دوره علوم و معارف اسلام، آماده طبع شده است.

در ویرایش این جلسات، سعی شده است سبک گفتاری مطالب تغییر زیادی نکند و جلسات به ترتیب زمان برگزاری آورده شود. تکرارهایی نیز در مطالب جلسات به چشم می‌خورد که علت آن، تغییر مخاطبان و لزوم إعادة مطالب بوده است، و چون معمولاً در تکرارها نکات جدید نیز آمده و مقصود اصلی، موعظه و تذکّر بوده، برخی از این تکرارها اِبقاء گردیده است.

خداوند به تمامی عاشقان لقاء حضرت معبود و مستاقان وصال کوی دوست، توفیق عنایت فرماید تا با مطالعه مواضع و اندرزهای الهی، خود را از تعلقات عالم کثرت قطع نموده و شاهد وصل را در آغوش گیرند.

و ما توفیقی اِلَّا بِاللّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ و اِلَيْهِ اُنِيبُ. و الْحَمْدُ لِلّهِ اَوَّلًا و اٰخِرًا و اٰخِرُ دَعْوَانَا اِنِ الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

و انا العبدُ الفقيرُ الرَّاجی رَحْمَةً رَبِّهِ الْغَنِيِّ
السَّيِّدِ مُحَمَّدِ صَادِقِ الْحُسَيْنِيِّ الطَّهْرَانِيِّ